

COMUNICACIÓ

Sr. Francesc Fortuny: *La llei de llibertat perfecta.*

En el marc de la polèmica, bullent en el seu moment, de les relacions entre l'Església i l'Estat, el franciscà medieval anglès Guillem d'Ockham identifica l'Església amb la realitat noümènica i proclama: 1) L'Evangelí és la llei de la perfecta llibertat, no hi ha llei formulable i coactiva per a l'esperit. 2) A l'Estat li cal la llei i la coacció perquè ni l'home és perfecte ni els béns temporals són infinits. En el fons, en la teoria política d'Ockham s'hi troba una modulació especial del típic augustinisme polític. Sense perdre's en discussions d'idees com si hom fos un contemporani dels polemistes polítics del s. XIV i entenent que la història és hermenèutica de l'avui, Ockham ocupa, científicament i controladament, un lloc transcendental i obre una perspectiva que no sempre després s'ha tingut en compte. Ockham dona un sentit perfectament heterogeni a la doctrina augustiniana de les dues ciutats i les seves lleis oposades. Ara la dualitat fonamental que l'anglès contempla no són dues ciutats místiques en la unitat de la creació i el Creador. Ockham contraposa simplement dos sabers i els dos discursos que els corresponen. En primer lloc, el saber de l'esperit sobre si mateix, seguint la pauta tradicional del retorn perfecte de tota entitat cognoscitiva sobre la seva essència. Ara, però, aquest saber està podat per la força del principi epistemològic d'un coneixement humà que sols es pot conèixer en la *specie aliena* dels signes. I aleshores aquest saber que és el fer-se de l'esperit ni pot rebre lleis exteriors, ni les pot reconèixer si no és *post factum* en si mateix.